

Z A K O N

O UDRUGAMA I FONDACIJAMA

I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se uvjeti i postupak za utemeljivanje, unutarnje ustrojstvo, registracija, prestanak udruga i fondacija, kao i druga pitanja od značaja za slobodno i dragovoljno udruživanje građana i pravnih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Članak 2.

Udruga je, u smislu ovoga zakona, svaki oblik dragovoljnog povezivanja više fizičkih ili pravnih osoba radi unaprjeđenja i ostvarivanja nekog zajedničkog ili općeg interesa ili cilja, sukladno Ustavu i zakonu, a čija temeljna svrha nije stjecanje dobiti.

Fondacija je pravna osoba koja nema svoje članstvo, a cilj njezinog osnivanja je upravljanje određenom imovinom u općem ili zajedničkom interesu.

Članak 3.

Udruge i fondacije samostalno utvrđuju svoje ciljeve i djelatnosti sukladno Ustavu i zakonu.

Ciljevi i djelatnost udruga ili fondacije ne mogu biti u suprotnosti s ustavnim poretkom Bosne i Hercegovine ili Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), niti usmjereni ka njegovom nasilnom rušenju niti raspirivanju nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje ili diskriminacije zabranjene Ustavom i zakonom.

Ciljevi i djelatnost udruge ili fondacije ne mogu uključivati angažiranje u predizbornoj kampanji političkih stranaka i kandidata, prikupljanje sredstava za političke stranke i njihove kandidate i financiranje kandidata, odnosno političkih stranaka.

Članak 4.

Udruga i fondacija mogu, radi ostvarivanja svojih statutarnih ciljeva i djelatnosti, utemeljivati subjekte za gospodarsku i drugu djelatnost pod uvjetima utvrđenim zakonom i statutom udruge, odnosno fondacije.

Udruga ili fondacija mogu obavljati nesrodne gospodarske djelatnosti (gospodarske djelatnosti koje nisu neposredno povezane s ostvarivanjem temeljnih statutarnih ciljeva udruge ili fondacije) samo preko posebno utemeljene pravne osobe.

Dobit koju udruge ili fondacije ostvari iz nesrodnih gospodarskih djelatnosti može se upotrijebiti samo za ostvarivanje ciljeva koji se utvrde statutom.

Nije dopušteno izravno ili neizravno stjecanje dobiti ili druge materijalne koristi ostvarene iz djelatnosti udruga ili fondacije: utemeljiteljima, članovima udruga, članovima upravljačkih tijela, odgovornim osobama, djelatnicima ili donatorima.

Ograničenje iz stavka 4. ovog članka ne odnosi se na naknade za rad ili nadoknade troškova tim osobama u svezi ostvarivanja zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruga ili fondacije.

Ograničenja iz ovog članka neće utjecati na imovinu udruga ili fondacije iz članka 38. ovog zakona.

Članak 5.

Ako ciljevi udruženja ili fondacije nisu u suprotnosti s Ustavom, ovim zakonom i pravnim sustavom, udruga odnosno fondacija, sa sjedištem na području Republike Srpske može obavljati svoju djelatnost na području Federacije, bez daljnjih administrativnih uvjeta. U tom slučaju upis udruga vrši se na način što se podaci iz rješenja o upisu udruga registriranog u Republici Srpskoj prenose u registar udruga sukladno članku 26. ovog zakona.

Primljeno rješenje zajedno sa statutom ulaže se u registar, a udruzi odnosno fondaciji se izdaje rješenje o upisu u registar udruga odnosno fondacija u Federalnom ministarstvu pravde (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), odnosno kantonalnom organu uprave nadležnom za upravu (u daljnjem tekstu: kantonalni organ).

Članak 6.

Zakonom se može udruzi ili fondaciji povjeriti da u okviru svoje djelatnosti vrši javne ovlasti.

Članak 7.

Udruga i fondacija imaju svoj naziv i sjedište.

Naziv udruge i fondacije mora biti na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

Naziv udruge i fondacije se može, ako je to predviđeno statutom, upisati u registar i u prijevodu na jednom ili više stranih jezika, s tim što naziv na službenom jeziku mora biti upisan na prvom mjestu.

Iznimno od odredbi st. 1. i 2. ovog članka, naziv udruge i fondacije može sadržavati pojedine strane riječi, ako one čine ime međunarodne organizacije čija je udruga ili fondacija članica, ako su te riječi uobičajene na nekom od službenih jezika Bosne i Hercegovine, ako za njih nema odgovarajuće riječi u nekom od službenih jezika Bosne i Hercegovine, ili ako se radi o riječima na mrtvom jeziku.

Uz svoj puni naziv, udruga ili fondacija može koristiti i skraćeni naziv, koji mora sadržavati oznake po kojima se razlikuje od drugih udruga, odnosno fondacija.

Članak 8.

Udruga i fondacija mogu imati svoj znak.

Naziv i znak udruge ili fondacije moraju se jasno razlikovati od naziva i znaka drugih udruga ili fondacija.

Članak 9.

Kod organa nadležnih za vođenje registra udruga i registra fondacija ne mogu pod istim nazivom biti upisane dvije ili više udruga odnosno dvije ili više fondacija.

U slučaju da dvije ili više udruga ili fondacija podnesu zahtjev za upis pod istim nazivom, odobrit će se zahtjev one udruge, odnosno fondacije koji je ranije podnesen.

Ako je takav upis već izvršen, organ nadležan za registraciju donijet će rješenje kojim će naložiti kasnije upisanoj udruzi ili fondaciji da u roku od 30 dana izvrši izmjenu svog naziva.

Ako udruga odnosno fondacija ne postupi po rješenju iz stavka 3. ovog članka, protiv te udruge ili fondacije pokrenut će se postupak brisanja iz registra, sukladno zakonu.

Članak 10.

U naziv udruge odnosno fondacije ne mogu se unositi slijedeći nazivi :

- 1) Bosna i Hercegovina - bez odobrenja nadležnog organa Bosne i Hercegovine;
- 2) Federacija - bez odobrenja federalnog organa uprave koji vrši nadzor nad zakonitošću rada udruga odnosno fondacije;
- 3) naziv kantona bez odobrenja kantonalnog organa u čiju nadležnost ulazi oblast na koju se odnosi djelatnost udruga odnosno fondacije;
- 4) naziv grada i općine - bez odobrenja gradonačelnika odnosno općinskog načelnika.

II - UDRUGE

1. Osnivanje udruga

Članak 11.

Udrugu mogu utemeljiti najmanje tri fizičke odnosno pravne osobe, koje su državljani Bosne i Hercegovine, ili stranci koji su stalno nastanjeni ili borave duže od jedne godine na teritoriju Federacije sami ili zajedno s građanima Federacije.

Udruga se utemeljuje donošenjem utemeljiteljskog akta.

Udruga stječe svojstvo pravne osobe upisom u registar. Pravne radnje poduzete prije upisa udruga u registar, stvaraju obveze samo za osobe koje su poduzele te radnje.

Članak 12.

Utemeljiteljska skupština udruge donosi utemeljiteljski akt, statut udruge i imenuje organe upravljanja.

Članak 13.

Utemeljiteljski akt sadrži:

- 1) imena i prezimena i adrese, odnosno naziv i sjedište utemeljitelja;
- 2) naziv i sjedište i adresu udruge;
- 3) osnovne ciljeve utemeljivanja udruge;
- 4) ime i prezime ovlaštene osobe koja će obaviti poslove upisa u registar udruge;
- 5) potpise utemeljitelja i jedinstveni matični broj građana, ukoliko su utemeljitelji državljani Bosne i Hercegovine.

Članak 14.

Statut udruge sadrži:

- 1) naziv i sjedište udruge;
- 2) ciljeve i djelatnost udruge;
- 3) zastupanje i predstavljanje udruge;
- 4) organe udruge, njihove ovlasti, način imenovanja i opoziva, trajanje mandata, kvorum i pravila glasovanja, uključujući i pitanja o kojima se odlučuje kvalificiranom većinom, funkciju osobe ovlaštene da saziva skupštinu;
- 5) oblik i sadržaj pečata udruge;
- 6) oblik i sadržaj znaka ako udruge odluči da ima znak;
- 7) stjecanje i raspolaganje imovinom;
- 8) način donošenja financijskog izvješća i izvješća o radu;
- 9) postupak za donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih općih akata udruge;
- 10) uvjete i način učlanjenja, prestanak članstva, kao i prava, dužnosti i odgovornost članova udruge;
- 11) uvjete i postupak za pripajanje, razdvajanje, transformaciju ili prestanak rada udruge;
- 12) pravila za raspodjelu preostale imovine u slučaju prestanka rada udruge.

Statutom se mogu urediti i druga pitanja od značaja za ciljeve i djelatnost udruge.

Članak 15.

Udruge se može udruživati u saveze ili pripojiti, razdvojiti ili transformirati samo u drugu udruhu ili fondaciju.

Savez se upisuje u registar i danom upisa stječe svojstvo pravne osobe.

Udruge može imati svoje ustrojstvene oblike (podružnice, ogranci, klubovi i sl.), sukladno statutu.

2. Članstvo

Članak 16.

Član udruge može biti državljanin Bosne i Hercegovine, strana osoba koja ima stalni ili privremeni boravak u Bosni i Hercegovini, ili pravna osoba, koja dragovoljno pristupi udruzi na način propisan statutom.

Malodobne osobe mogu sudjelovati kao članovi u radu udruge na način propisan statutom.

Statutom udruge može se predvidjeti postojanje počasnih članova.

3. Organi udruge

Članak 17.

Organ upravljanja udrugom je skupština.

Ako statutom nije drugačije uređeno, skupštinu čine svi članovi udruge, s jednakim pravom glasa.

Ako statutom nije predviđeno postojanje upravnog odbora ili drugog organa upravljanja, skupština će imenovati jednu ili više osoba ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje udruge.

Statutom se mogu predvidjeti i drugi organi udruge.

Članak 18.

Skupština udruge:

- 1) donosi statut, izmjene i dopune statuta i druge akte određene statutom;
- 2) daje suglasnost na pravne radnje poduzete u postupku utemeljivanja udruge;
- 3) bira i opoziva članove upravnog odbora, ili, ukoliko statutom upravni odbor nije predviđen kao poseban organ, imenuje i opoziva osobu ovlaštenu za zastupanje i predstavljanje udruge;
- 4) usvaja izvješća koja je pripremio upravni odbor ili osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje;
- 5) odlučuje o udruživanju u saveze, pripajanju, razdvajanju, transformaciji, prestanku rada i drugim statusnim promjenama udruge;
- 6) odlučuje o svim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugog organa.

Članak 19.

Upravni odbor, odnosno osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje udruge, ako statutom udruge nije predviđeno postojanje upravnog odbora:

- 1) priprema sjednice skupštine;
- 2) priprema i predlaže nacrt izmjena statuta i drugih akata koje donosi skupština;
- 3) provodi politiku, zaključke i druge odluke koje je donijela skupština;
- 4) upravlja imovinom udruge;
- 5) podnosi godišnja ili periodična izvješća o svom radu skupštini na usvajanje;
- 6) vrši druge poslove određene statutom.

III - FONDACIJE

1. Utemeljivanje fondacija

Članak 20.

Fondaciju može utemeljiti jedna ili više domaćih, odnosno stranih fizičkih ili pravnih osoba.

Fondacija može biti utemeljena jednostranom izjavom volje, odlukom, ugovorom ili drugim pravno valjanim aktom.

Ukoliko statutom nije drugačije uređeno, smatrat će se da je fondacija utemeljena na neodređeno vrijeme.

Utemeljitelj donosi utemeljiteljski akt i statut fondacije.

Fondacija se može pripajati, razdvajati ili transformirati samo u drugu fondaciju.

Fondacija može imati svoje ustrojstvene oblike (podružnice, uredi i sl.), sukladno Statutu.

Članak 21.

Utemeljiteljski akt fondacije sadrži:

- 1) ime i prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište utemeljitelja;
- 2) naziv i sjedište i adresu fondacije;
- 3) temeljne ciljeve za koje je fondacija utemeljena;
- 4) novčana sredstva ili druge oblike imovine koje utemeljitelj ulaže, a koji ne mogu biti manji od 2.000,00 KM;
- 5) ime osobe koja je ovlaštena da obavi poslove upisa u registar fondacije;
- 6) potpis utemeljitelja;
- 7) i jedinstveni matični broj građana, ukoliko su utemeljitelji državljani Bosne i Hercegovine.

Članak 22.

Fondacija ima statut.

Statut fondacije sadrži:

- 1) naziv i sjedište fondacije;
- 2) ciljeve i djelatnost fondacije;
- 3) organe fondacije, njihove ovlasti, način imenovanja i opoziva članova organa fondacije, trajanje mandata, kvorum i pravila glasovanja, uključujući i specifična pitanja o kojima se odlučuje kvalificiranom većinom;
- 4) zastupanje i predstavljanje fondacije;
- 5) oblik i sadržaj pečata fondacije;
- 6) oblik i sadržaj znaka ako fondacija odluči da ima znak;
- 7) pravila korištenja sredstava fondacije;
- 8) moguće korisnike sredstava fondacije;
- 9) postupak za donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih općih akata fondacije;
- 10) način usvajanja i podnošenja financijskog izvješća i izvješća o radu;

- 11) uvjete i postupak za pripajanje, razdvajanje, transformaciju ili prestanak rada fondacije;
- 12) pravila za raspodjelu imovine fondacije u slučaju prestanka rada fondacije.

Statutom se mogu regulirati i druga pitanja od značaja za ciljeve i djelatnost fondacije.

2. Organi fondacije

Članak 23.

Organ upravljanja fondacijom je upravni odbor.

Utemeljitelj ili osoba ovlaštene od strane utemeljitelja imenuje upravni odbor.

Statutom se mogu predvidjeti i drugi organi fondacije.

Članak 24.

Upravni odbor:

- 1) ostvaruje ciljeve fondacije utvrđene u statutu;
- 2) daje suglasnost za pravne radnje koje su preuzete u ime fondacije prije njezinog upisa u registar;
- 3) upravlja imovinom fondacije;
- 4) vrši izmjene i dopune statuta i drugih akata, ukoliko nije drugačije uređeno u statutu;
- 5) imenuje osobu ovlaštenu za zastupanje i predstavljanje fondacije;
- 6) odlučuje o pripajanju, razdvajanju, transformaciji i prestanku rada fondacije;
- 7) priprema financijska i druga izvješća;
- 8) vrši druge poslove sukladno zakonu i statutu.

Članak 25.

Upravni odbor čine najmanje tri člana.

Član upravnog odbora može biti fizička ili pravna osoba preko ovlaštenog zastupnika.

Članovi upravnog odbora ne mogu biti:

- 1) malodobne osobe;
- 2) osobe uposlene u fondaciji;
- 3) članovi drugih organa fondacije;
- 4) osobe koje vrše nadzor nad radom fondacije.

IV - REGISTRIRANJE UDRUGA I FONDACIJA

Članak 26.

Udruga se upisuje u registar udruga, a fondacija u registar fondacija.

Registar udruga vodi Federalno ministarstvo, ako se statutom udruge predvidi da će udruga djelovati na području dva ili više kantona, a ako se statutom predvidi da će udruga djelovati na području jednog kantona, registar udruge vodi kantonalni organ.

Registar svih fondacija i svih stranih nevladinih organizacija vodi Federalno ministarstvo.

Danom upisa u registar, udruga ili fondacija stječe svojstvo pravne osobe.

Članak 27.

Registar udruge ili fondacije je otvoren za javnost.

Svaka osoba ima pravo uvida u podatke upisane u registar iz stavka 1. ovog članka, odnosno pravo zatražiti presliku upisa u registar ili bilo kojeg dokumenta iz popisa registrirane udruge ili fondacije. Preslika se izdaje u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Iznimno od odredbi stavka 2. ovog članka, ovlaštenu predstavnik udruge ili fondacije može zahtijevati od registracijskog organa da određeni podatci koji su upisani u registar ne budu dostupni javnosti, ukoliko bi se time mogao ugroziti osobni integritet utemeljitelja ili članova udruge ili fondacije (zaštita osoba oboljelih od zaraznih bolesti, liječenih ovisnika, žrtava zlostavljanja, itd.).

O zahtjevu iz stavka 3. ovog članka, odlučuje Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Federalni ministar pravde propisat će obrasce i način vođenja registra udruge odnosno fondacija.

Članak 28.

Uz zahtjev za upis u registar udruge ili fondacije prilaže se:

- 1) utemeljiteljski akt i statut udruge ili fondacije;
- 2) popis članova organa upravljanja, i
- 3) odluka nadležnog organa o imenovanju osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje udruge ili fondacije.

Članak 29.

O zahtjevu za upis u registar Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ donosi rješenje.

Rješenje o upisu u registar udruge ili fondacije sadrži:

- 1) datum upisa;
- 2) registracijski broj pod kojim je izvršen upis;
- 3) naziv i sjedište udruge ili fondacije;
- 4) ciljeve ili djelatnost za koje je udruga ili fondacija utemeljena i
- 5) imena osoba ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje.

Primjerak rješenja o upisu u registar udruge odnosno fondacija dostavlja se nadležnom organu uprave u čije područje ulazi djelatnost udruge odnosno fondacije radi vršenja inspekcijskog nadzora i Federalnom ministarstvu, radi vođenja centralnog registra udruge i fondacija.

Članak 30.

Nakon primitka zahtjeva za upis u registar, Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ izdaje potvrdu o primitku zahtjeva za upis.

Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ dužno je donijeti rješenje o zahtjevu za upis u registar u roku od 30 dana od dana prijama urednog zahtjeva za upis.

Članak 31.

Ako Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ utvrdi da u statutu udruge odnosno fondacije nisu ispunjeni uvjeti iz članka 14. odnosno članka 22. ovog zakona, ili da uz zahtjev za upis u registar nije priloženo sve što je predviđeno člankom 28. ovog zakona, pismeno će zatražiti da podnositelj zahtjeva u roku od 15 dana od dana primitka obavještenja otkloni utvrđene nedostatke.

Ako podnositelj zahtjeva ne otkloni utvrđene nedostatke u predviđenom roku, Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ rješenjem će odbaciti zahtjev za upis u registar.

Ako Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ utvrdi da su ciljevi ili djelatnost udruge ili fondacije u suprotnosti s odredbama članka 3. st. 2. i 3. ovog zakona, rješenjem će odbiti zahtjev za upis u registar.

Članak 32.

Rješenja iz članka 29. stavak 1., članka 31. st. 2. i 3., članka 33. stavak 2. i članka 42. ovog zakona su konačna i protiv njih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Vrhovnog suda Federacije, odnosno kantonalnog suda protiv rješenja kantonalnog organa.

Članak 33.

Udruge odnosno fondacije dužne su Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom organu prijaviti promjenu statuta, naziva, sjedišta, djelatnosti, osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje, članove organa upravljanja, pripajanje, razdvajanje ili transformaciju i prestanak rada udruge odnosno fondacije, u roku od 30 dana od dana izvršene promjene.

O upisu u registar promjene iz stavka 1. ovog članka donosi se rješenje.

Primjerak rješenja iz stavka 2. ovog članka, kantonalni organ dostavlja Federalnom ministarstvu.

Članak 34.

Rješenje o upisu u registar i o prestanku rada udruge ili fondacije koje vodi Federalno ministarstvo objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH", a rješenje koje donosi kantonalni organ objavljuje se u službenom glasniku kantona.

Troškove objavljivanja upisa u registar snosi udruga ili fondacija.

V - UPIS U REGISTAR STRANE I MEĐUNARODNE NEVLADINE ORGANIZACIJE

Članak 35.

Odredbe ovog zakona o upisu i brisanju iz registra udruga ili fondacija primjenjuju se i na upis u registar ureda, predstavništva ili drugog ustrojstvenog oblika strane ili međunarodne nevladine organizacije (u daljnjem tekstu: strana nevladina organizacija), ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 36.

U registar Federalnog ministarstva upisuju se strane i međunarodne nevladine organizacije. Njihovi organi mogu imati sjedište i djelovati na teritoriju Federacije, nakon upisa u registar ako za to dobiju suglasnost Vlade Federacije i ako njihova djelatnost nije u suprotnosti s Ustavom, zakonom i međunarodnim ugovorima.

Članak 37.

Uz zahtjev za upis u registar strane nevladine organizacije, Federalnom ministarstvu se prilaže rješenje o matičnoj registraciji, odluka nadležnog organa nevladine organizacije o otvaranju ureda, predstavništva ili drugog ustrojstvenog oblika strane nevladine organizacije u Federaciji, sjedište i adresa ureda u Federaciji i preslika isprave o identitetu osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje.

Ako prema zakonu zemlje u kojoj se nalazi sjedište strane nevladine organizacije nije propisan obavezan upis u registar, uz zahtjev za upis podnosi se druga pismena isprava ovjerena od notara, suda ili drugog nadležnog organa, kojom se dokazuje da ta organizacija ima status pravne osobe u domicilnoj zemlji.

Ukoliko rješenje, odnosno pismena isprava iz stavka 2. ovog članka o matičnoj registraciji ne sadrži podatke o statutarnim ciljevima i djelatnosti nevladine organizacije, uz zahtjev za upis u registar podnosi se i statut u prijevodu ili neki drugi unutarnji akt iz kojeg su vidljivi ciljevi nevladine organizacije.

VI - IMOVINA UDRUGA I FONDACIJA

Članak 38.

Imovinu udruga i fondacija čine:

- 1) članarine, kada je u pitanju udruga;
- 2) dragovoljni prilozi i pokloni fizičkih i pravnih osoba;
- 3) sredstva dodjeljenja iz proračuna;
- 4) prihodi od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnih prihoda;
- 5) prihodi stečeni obavljanjem gospodarske djelatnosti;
- 6) drugi prihodi stečeni, sukladno zakonu i statutu.

Članak 39.

Nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima udruge ili fondacije vrši organ udruge ili fondacije određen statutom.

Članak 40.

Udruga i fondacija dužne su uredno voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća, sukladno zakonu i drugim propisima.

Članak 41.

Organi udruge ili fondacije dužni su upravljati imovinom udruge ili fondacije s pažnjom dobrog domaćina.

Ako udruge ili fondacija obavlja gospodarsku djelatnost sukladno odredbama ovog zakona, članovi upravnog odbora dužni su upravljati imovinom koja se koristi za obavljanje te djelatnosti s pažnjom dobrog gospodarstvenika.

Član organa udruge ili fondacije ne može glasovati o imovinskim pitanjima u kojima se on, njegov bračni drug ili njegov srodnik do trećeg stupnja, pojavljuje kao zainteresirana osoba.

Članovi organa udruge ili fondacije dužni su osigurati da se svi pravni poslovi udruge ili fondacije zaključuju po tržišnoj vrijednosti, ili po uvjetima koji su povoljniji za udruge ili fondaciju.

VII - BRISANJE IZ REGISTRA

Članak 42.

Udruge i fondacije brišu se iz registra kada Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ donese konačno rješenje o prestanku rada udruge odnosno fondacije ili kada Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno kantonalni sud donese pravomoćnu presudu o zabrani rada udruge ili fondacije.

Članak 43.

Udruga ili fondacija prestaje s radom:

- 1) ako nadležni organ udruge, odnosno fondacije donese odluku o prestanku rada ili odluku o pripajanju, razdvajanju ili transformaciji udruge odnosno fondacije;
- 2) ako su ispunjeni uvjeti iz članka 9. stavak 4. ovog zakona, ili ako se utvrdi da je udruge ili fondacija prestala djelovati.

Smatrat će se da je udruge prestalo djelovati:

- 1) ako je proteklo dvostruko više vremena od vremena utvrđenog statutom udruge za održavanje skupštine, a skupština udruge nije održana;
- 2) ako se broj članova udruge smanji ispod broja određenog ovim zakonom za utemeljivanje

udruge, a skupština udruge u roku od tri mjeseca od dana nastupanja ove okolnosti ne donese odluku o prijamu novih članova.

Neovisno od odredbi stavka 2. točka 2. ovog članka, udruga neće prestati ako prijam novih članova nije moguć zbog objektivnih okolnosti koje su prouzročene prirodom statutarne ciljeve i djelatnosti udruge.

Kada Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ utvrdi činjenice iz stavka 1. ovog članka, donosi rješenje o prestanku rada udruge odnosno fondacije.

Članak 44.

Udruzi odnosno fondaciji zabranit će se rad:

- 1) ako djeluje suprotno odredbama članka 3. stavak 2. ovog zakona;
- 2) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (članak 50.) nastavi obavljati djelatnosti koje nisu sukladne statutarne ciljevima udruge ili fondacije (čl. 14. i 22);
- 3) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (članak 50.) nastavi djelovati.

Postupak za zabranu rada udruge odnosno fondacije pokreće federalni tužitelj, odnosno kantonalni tužitelj.

Članak 45.

Presudu o zabrani rada udruge odnosno fondacije donosi Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno kantonalni sud.

Presudom kojom se izriče zabrana rada udruge odnosno fondacije, odredit će se mjere glede imovine, kao i druge neophodne mjere.

U postupku o zabrani rada udruge odnosno fondacije pokrenutog na temelju članka 3. stavak 2. ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen kazneni postupak.

Članak 46.

Preostala imovina udruge ili fondacije koja se briše iz registra raspoređuje se shodno odluci nadležnog organa udruge ili fondacije, sukladno odredbama statuta.

Izuzetno od stavka 1. ovog članka, imovina fondacije ili udruge koje su uživale porezne, carinske i druge povlastice, ili koje su primile proračunske donacije ili donacije od građana ili pravnih osoba u ukupnom iznosu većem od 10.000,00 KM u prethodnoj ili tekućoj kalendarskoj godini dodjeljuje se drugim fondacijama ili udrugama registriranim u Federaciji, koje obavljaju istu ili sličnu statutarne djelatnost.

Ukoliko nadležni organ fondacije ili udruge ne donese odluku o raspodjeli imovine do dana brisanja iz registra, Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ će donijeti odluku o raspodjeli preostale imovine drugoj fondaciji ili udruzi registriranoj u Federaciji, koja obavlja istu ili sličnu statutarne djelatnost.

VIII - NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA UDRUGA I FONDACIJA

Članak 47.

Nadzor nad zakonitošću rada udruga i fondacija vrši nadležni federalni odnosno kantonalni organ uprave u čije područje ulazi praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost udruge ili fondacije.

Članak 48.

U vršenju upravnog nadzora nad obavljanjem povjerenih javnih ovlaštenja, nadležni federalni organi koji vrše nadzor iz članka 46. ovog zakona, imaju pravo i dužnost naročito da:

- 1) rješavaju po žalbi protiv donesenih upravnih akata u vršenju povjerenih javnih ovlaštenja;
- 2) vrše druga prava koja po zakonu ima drugostupanjski organ u upravnom postupku;
- 3) daje stručne naputke i objašnjenja za primjenu zakona, drugih propisa i općih akata koji se odnose na vršenje povjerenih javnih ovlaštenja.

Članak 49.

Udruga ili fondacija koja vrši javna ovlaštenja dužna je organu uprave koji vrši nadzor nad njihovim radom najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o vršenju povjerenih javnih ovlaštenja.

Članak 50.

Ako udruga ili fondacija koje vrše javna ovlaštenja ne vrše povjerene poslove sukladno svojim dužnostima, nadležni organ uprave koji vrši nadzor dužan je pismeno naložiti organu upravljanja udruge ili fondacije mjere za uklanjanje uočenih nedostataka, kao i poduzeti druge mjere u okviru svojih prava i dužnosti.

Poslovi iz stavka 1. ovog članka vrše se sukladno odredbama Zakona o upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/97), koji se odnose na javna ovlaštenja.

IX - KAZNENE ODREDBE

Članak 51.

Novčanom kaznom od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj udruga odnosno fondacija:

- 1) ako obavlja djelatnosti koje nisu sukladne statutarnim ciljevima i djelatnostima udruge ili fondacije (članak 3. st. 2. i 3., članak 4. st. 1. i 2. i čl. 14. i 22.);
- 2) ako u pravnom prometu ne upotrebljava naziv pod kojim je upisano u registar (članak 7. stavak 5.);
- 3) ako Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom organu ne prijavi promjene podataka koje se upisuju u registar, u roku od 30 dana od dana nastupanja promjene (članak 33.);

4) ako ne upotrijebi višak prihoda nad rashodima ostvarenog obavljanjem gospodarskih djelatnosti na način predviđen zakonom i statutom.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM i odgovorna osoba u udruzi odnosno fondaciji.

Odgovornom osobom iz stavka 2. ovog članka smatra se osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje, odnosno druga osoba koja je neposredno zadužena izvršiti određeni posao.

X - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

Udruge i fondacije koje su upisane u registar udruge građana odnosno registar fondacija, kao i registar humanitarnih organizacija, do dana stupanja na snagu ovog zakona dužne su uskladiti svoja opća akta s odredbama ovog zakona, u slučaju da su one u suprotnosti s odredbama ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 53.

Postupci za registraciju koji nisu završeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, dovršit će se po odredbama ovog zakona.

Članak 54.

Federalni ministar pravde donijet će propis iz članka 27. stavak 5. ovog zakona za vođenje registarskih knjiga udruge i fondacija u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona i odrediti visinu naknade za upis udruge odnosno fondacija u registar Federalnog ministarstva.

Visinu naknade za upis udruge u registar kantonalnog organa utvrđuje rukovoditelj tog organa.

Članak 55.

Odredbe ovog zakona sukladno se primjenjuju na saveze i druge oblike povezivanja udruge ili fondacija.

Članak 56.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju važiti Zakon o udrugama građana ("Službene novine Federacije BiH", broj 6/95), Zakon o fondacijama i zakladama ("Službene novine Federacije BiH", broj 16/98) i Zakon o humanitarnoj djelatnosti i humanitarnim organizacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/98), osim čl. 2., 5., 11. i 12., članak 22. stavak 2., čl. 26. i 27., članak 29. stavak 2., članak 30. stavak 1. i čl. 34. i 35.

Članak 57.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
prof. dr Ivo Komšić, v.r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Ismet Briga, v.r.